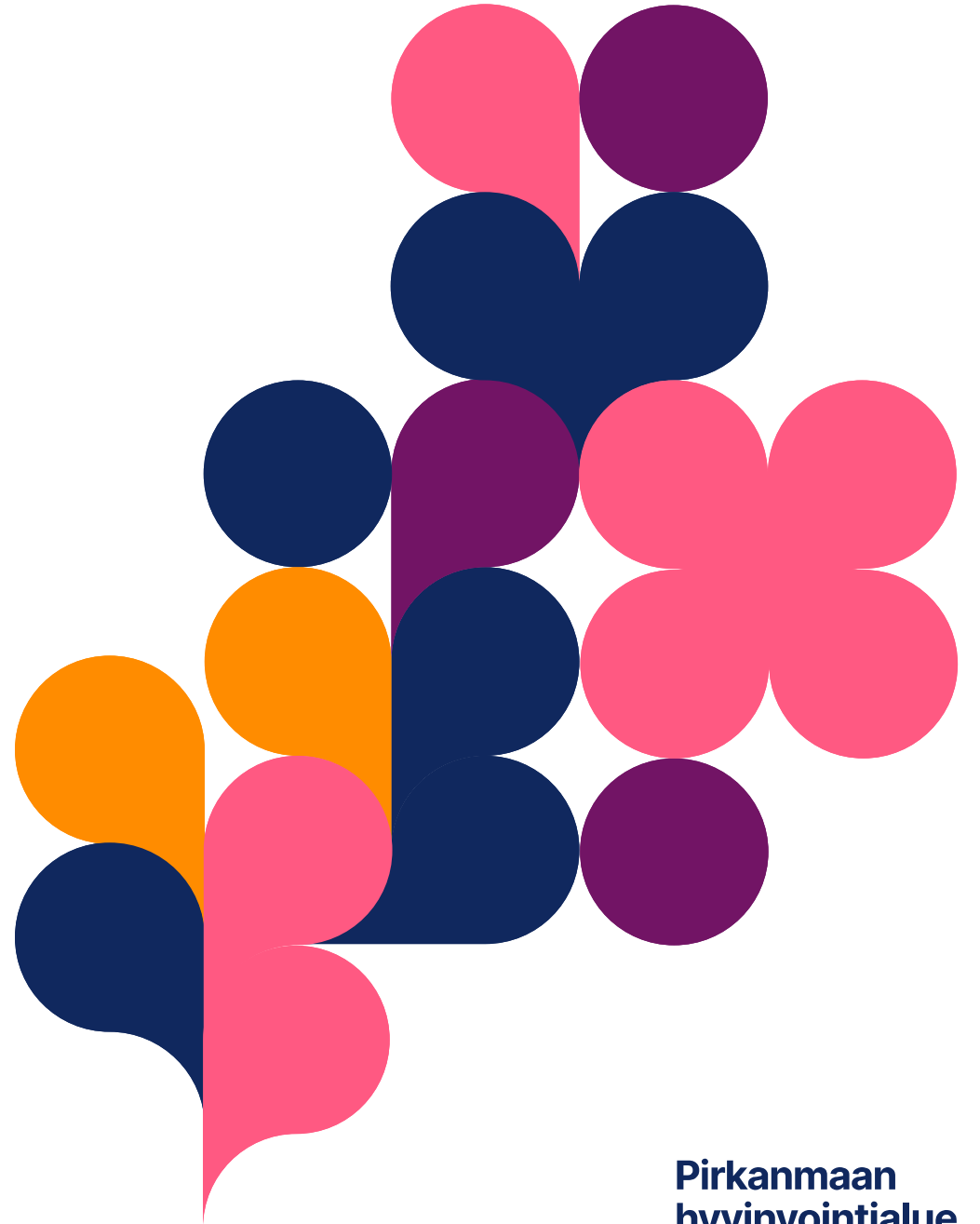

Lähiasemien palvelut: liikkuvien lähipalveluiden kokeilun väliarviointi

Kesäkuu 2024

Eeva Torppa-Saarinen
Palvelulinjajohtaja, avopalvelut

Titta Peltari
Palvelulinjajohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut

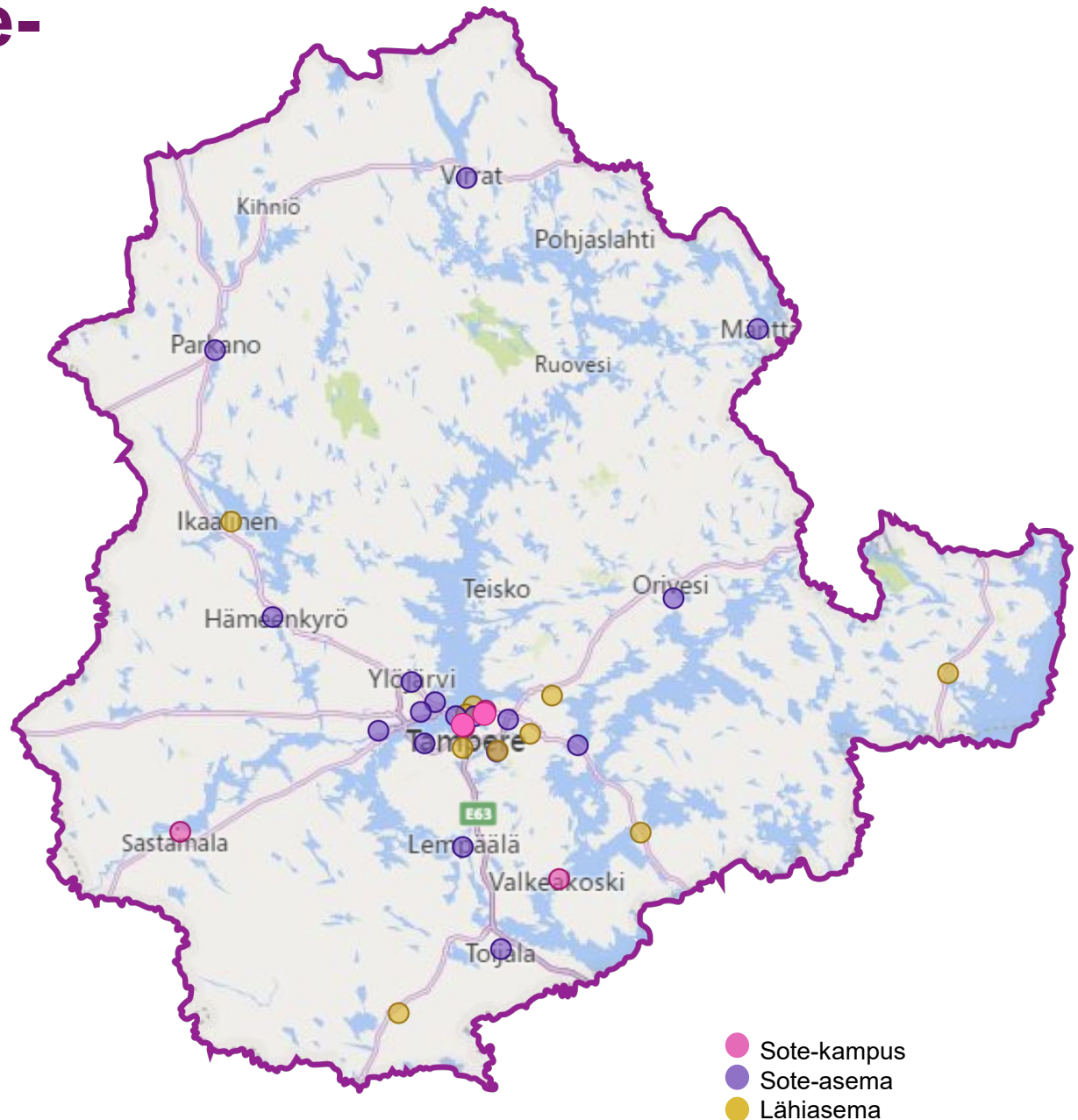

Tähän mennessä päätetty sote-kampusten, sote-asemien ja lähiasemien verkosto

Aluehallituksessa aiemmin tehtyjen päätösten mukaisesti Pirkanmaalla on

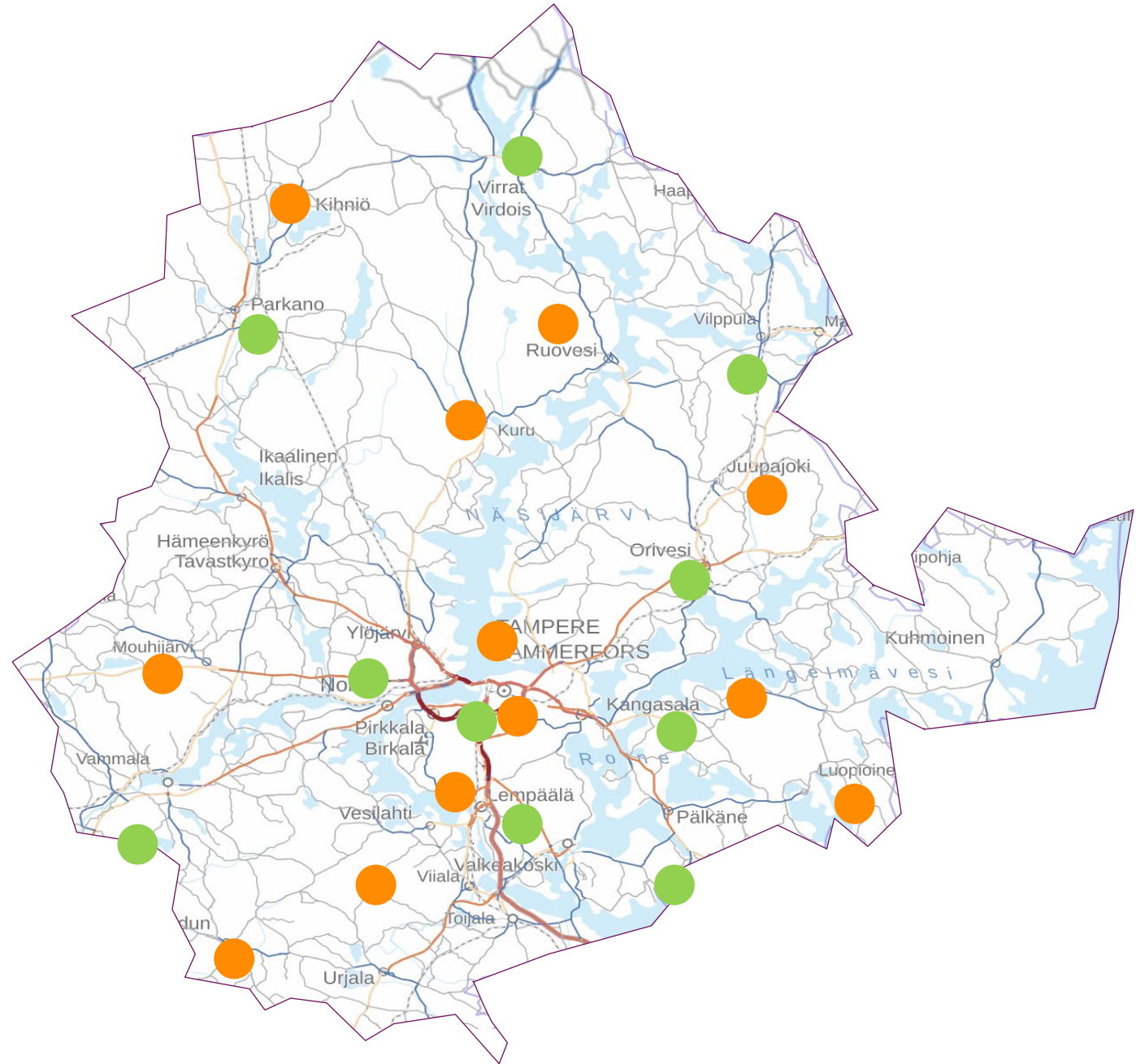
- neljä sote-kampusta, jotka toimivat alueellisina palveluiden keskuksina.
- 20 sote-asemaa, joista kolme on ulkoistettuja. Sote-asemalla on laaja valikoima perustason sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja.
- 10 lähiasemaa, joista kaksi on ulkoistettu.

Palveluverkkoa on täydennetty myös digitaalisilla palveluilla, kuten digiklinikalla, joka palvelee päivittäin klo 8-22.

Toimipisteet, joista päätetään 30.9.2024 mennessä

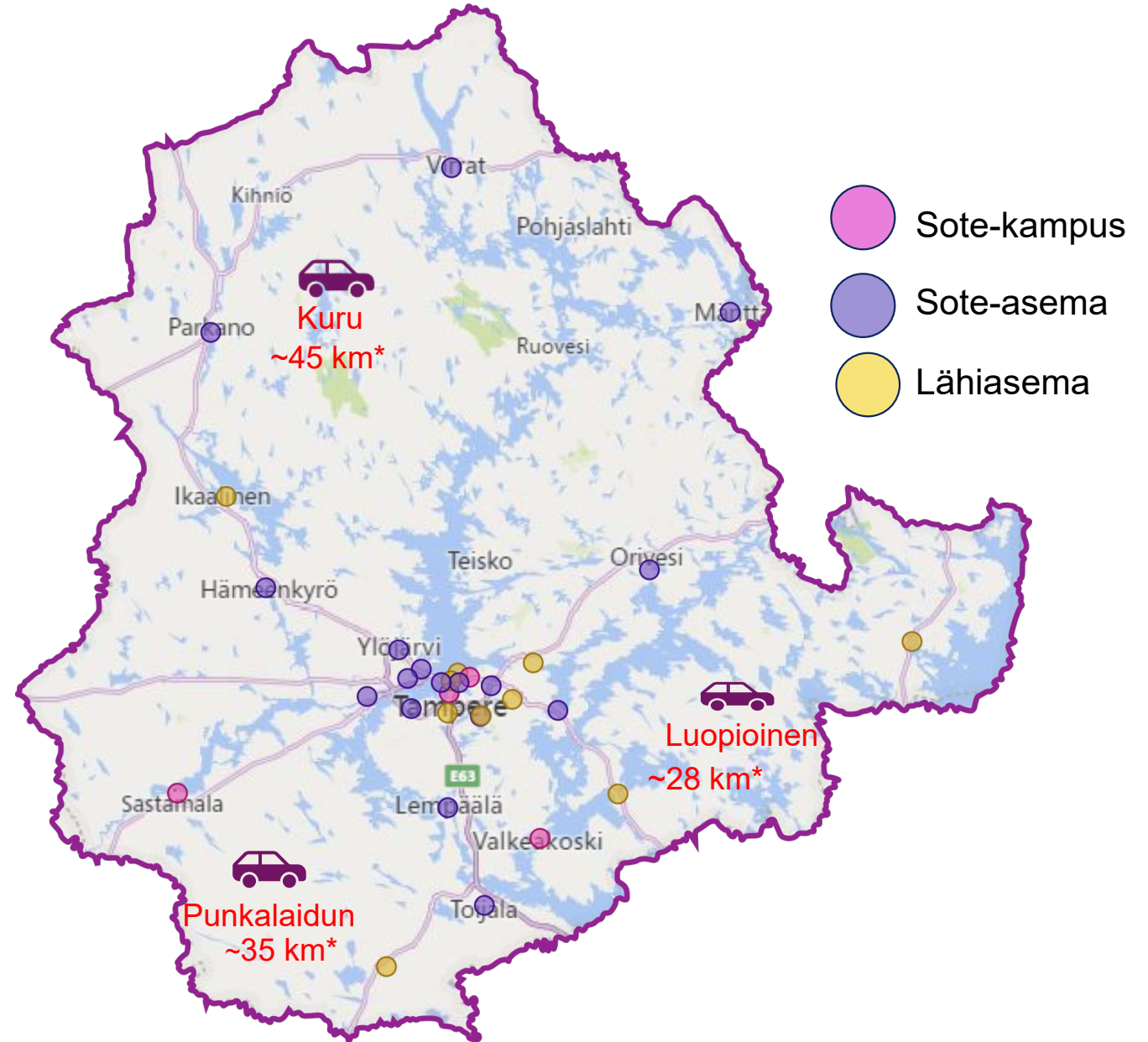
- 12 toimipistettä, joista päätetään 30.9.2024 mennessä
- Toimipisteitä lähimmät sote-asetat

Liikkuvien palvelujen kokeilukohteet

Kokeilualueiden postinumeroista keskimääräinen etäisyys oman alueen sote- tai lähiasemalle:

- Kurusta Ylöjärven sote-asemalle on noin 45 km
- Luopioisista Pälkäneen lähiasemalle on noin 28 km
- Punkalaitumelta Sastamalan sote-asemalle on noin 35 km

1. Kokemukset liikkuvista palveluista Suomessa

Kokemuksia muualta Suomessa

- Palveluja liikkuvassa yksikössä
- Palvelu asiakkaan luona
- Palvelu ennalta määritetyssä paikassa
- Muut liikkuvat palvelut

- Lähes kaikki hyvinvointialueet suunnittelevat liikkuvien palveluiden käyttöönottoa osana palvelustrategiaa

Muualta kertyneet hyödyt ja haasteet

- Hyödyt
  - asiakaslähtöisyys
  - syrjäytyneiden henkilöiden tavoittaminen
  - asiakkaiden matka-aikojen lyhentäminen
  - kattavuus ja peittävyys
  - ruuhkien purku ja paineen purku erikoissairaanhoidossa
  - kustannussäästöt
- Haasteet
  - viestinnän tavoittaminen
  - työergonomia
  - rajalliset toimenpide- ja konsultaatiomahdollisuudet
  - osin toteutumattomat kustannussäästöt

2. Aiemmat kokemukset Pirkanmaan liikkuvista palveluista

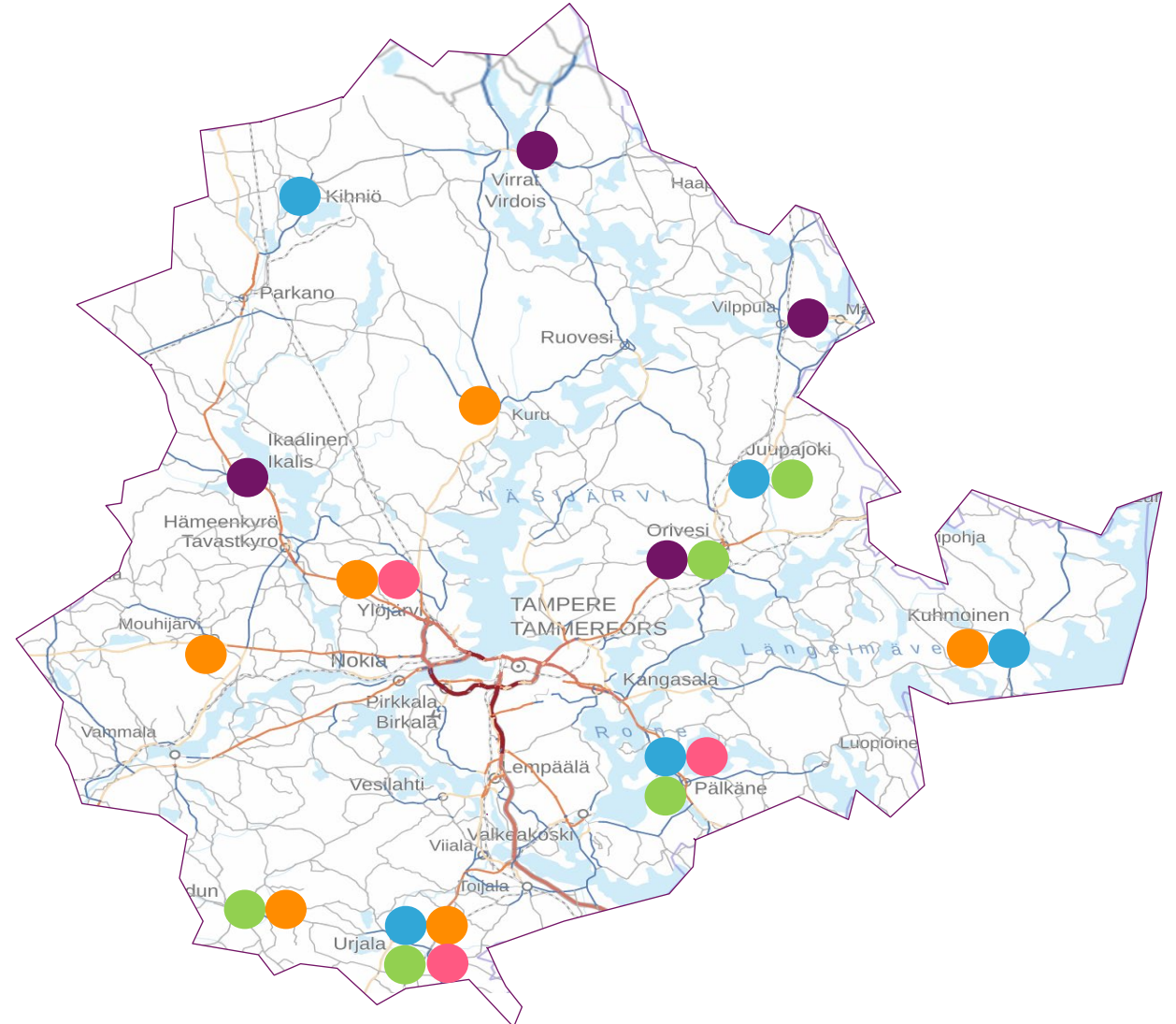
Pirkanmaan aiempia liikkuvien palvelujen kokemuksia

- Suun terveyden pop-up tarkastukset kouluissa 15:ssa eri kunnassa
- Ikäihmisten suun terveydenhuollon tarkastukset suuhygienistin toimesta asiakkaiden hoitopaikoissa
- Koronarokote rokotebussista
- Nopsajalka-tiimi – liikkuva asunnottomuustyö
- Liikkuva sote-tiimi asiakkaille, joista tehty huoli-ilmoitus
- Kotisairaala
- Ensihoidon laajennettu hoidon tarpeen arviointi
- Lapsiperheiden palvelut, mm. perhetyö, lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu, neuvola, opiskeluhuolto

Nykyiset ”palvelupäiväperiaatteella” toimivat lasten, nuorten ja perheiden palvelut

- Neuvolapalvelut
- Asiakasohjaus ja varhainen tuki
- Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus
- Perheoikeudelliset palvelut
- Lastensuojelun sosiaalityö ja -ohjaus

Kuvasta puuttuvat kotiin vietävät ja opiskeluhuollon palvelut. Näissä työskentelevät ammattilaiset liikkuvat viikon aikana useisiin eri toimipisteisiin/perheiden koteihin.

3. Pirkanmaan liikkuvien lähipalveluiden konsepti ja palaute kahden kuukauden jälkeen

Lähimpään sote- tai lähiasemaan tukeutuvat palvelut

- Hoitajan ja lääkärin vastaanotto
- Fysioterapeutin vastaanotto
- Neuvolapalvelut
- Mielensterveys- ja päihdepalvelut lähiasiointipisteellä tai etävastaanottoina
- Työikäisten sosiaalityö ja -ohjaus lähiasiointipisteellä tai etävastaanottoina
- Suun terveydenhuollon palvelut

- Ajanvarauksella
- Palvelujen joustava määrä
- Laboratorionäytteiden vierianalytiikka
- Digitaalisia palveluja ja etävastaanottoja
- Ensihoidon laajennettu hoidon tarpeen arvio

Asiakaspalaute seurantajaksolta

- Asiakaspalautetta on kerätty numeroina ja sanallisena. Toukokuun loppuun mennessä palautteita noin 70, joista sanallisia noin 30.
- Noin 90 % asiakkaista suosittelisi liikkuvien lähipalveluiden kokeilua läheisilleen.
- Yli 80 % vastanneista koki yhteydenoton helpoksi tai hyvin helpoksi.
- Noin 70 % vastanneista koki pilottikäynnin jälkeen tulevansa paremmin tai paljon paremmin toimeen sairautensa kanssa.
- Avoimissa vastauksissa positiivista palautetta annettiin ammattitaitoiselle henkilöstölle, palveluiden läheisyydelle ja hoidon laadulle.
- Kehitettäväksi asioiksi asiakkaat nostivat muutoksen tiedottamisen puutteet, lisääntyneet hiilidioksidipäästöt ja kokeilun mielletyn keskeneräisyyden.

Ammattilaispalaute seurantajaksolta

- Ammattilaispalautetta antoi 22 kokeilun työntekijää.
- 40 % arvioi pilotin positiiviseksi ja 20 % negatiiviseksi kokemukseksi.
- Ammattilaisten arvioinnin mukaan onnistumisia ovat tiloihin liittyvät asiat, välineistö, sisäinen viestintä, konsultaatiokanavat ja hoitoon ohjautuminen.
- Kehittämiskohteeksi nähtiin ulkoinen viestintä, hoitoon ohjautuminen, asukkaan digituki, johdon tuki ja ammattilaisten digituki.
- Ammattilaisten palautteissa oli alueellisia eroja. Luopioisissa työskentelevistä 70 % antoi positiivisen arvioinnin kokeilusta. Kurussa työskentelevistä vain 15 % piti kokemusta positiivisena.

Palvelujen saatavuus seurantajaksolla

- Vastaanottoaikojen määrä väheni noin 30 % verrattuna vuoden 2023 kuukausittaiseen keskimääräiseen käyntimäärään. Luopioisten käyntimäärät kasvoivat maaliskuu-huhtikuussa noin 40 %.
- T3-aikatilasto laski 17 vuorokaudesta 13 vuorokauteen: hoitoon pääsyn parantunut.
- Hoitotakuun (14 vrk) sisällä olevien vastaanottokäyntien osuus kasvoi keskimäärin noin 11 % maaliskuussa 2024: hoitoon pääsy parantunut.
- Yhteydenottojen määrä kasvoi noin 25 % maaliskuussa 2024.
- Saapuvien puheluiden keskimääräinen vasteaika kasvoi noin 70 % maaliskuussa, huhtikuussa vasteaika laski noin 10 % maaliskuuhun verrattuna.
- Etävastaanottojen määrä kasvoi seurantajaksolla noin 30 % kaikilla alueilla.
- Vastaanottoajoista noin 20 % jäi käyttämättä, eniten Punkalaitumella.
- Vierianalytiikan määrät vähenivät seurantajaksolla noin 40 % Luopioisissa ja noin 65 % Punkalaitumella. Kurusta ei ollut saatavilla vertailutietoa.

Kustannusvaikutukset seurantajaksolla

- **Kustannuksia nostavat tekijät:**

- Liikkumisen kustannukset kasvoivat noin 2 000 €/kk, kustannukset sisälsivät mm. kilometrikorvauksia ja leasingkustannuksia.
- Muut logistiikkakustannukset kasvoivat noin 2 000 €/kk, kustannukset sisälsivät posti- ja kuriiripalveluja ja tavarankuljetuspalveluja.

- **Kustannuksia vähentävät tekijät:**

- Vuokratilakustannusten potentiaalinen kustannussäästö on noin 10 000 €/kk. Arvioitu kustannussäästö perustuu oletukseen, että käyttämättä jäävät tilat voidaan hyödyntää muuhun tarkoitukseen, jolloin niistä ei kerry vuokratilakustannuksia.
- Pieniin toimipisteisiin henkilöstön saamiseksi jouduttu käyttämään rekrytointilisiä (terveyskeskuslääkärit 500 - 1 000 €/kk/henkilö) ja ajoittain vuokratyövoimaa.

4. Ehdotus palvelujen verkoston täydentämiseksi

Pohjaehdotus säilyvistä asemista

- Tampereen Kaukajärven toimipiste
  - säilyy verkostossa kunnes Tampereen kaupungin alueella sijaisevien sote-asemien kokonaisuus selkiytyy (mm. Kaupin yliopistollisen sote-aseman valmistuminen).
- Vesilahden toimipiste
  - säilyy, kunnes Lempäälän sote-aseman tilatarpeeseen on löytynyt ratkaisu.
- Lempäälän Kuljun toimipiste
  - säilyy, kunnes Lempäälän sote-aseman tilatarpeeseen on löytynyt ratkaisu.

Pohjaehdotus lakkautettavista asemista

- Lakkautettaviksi asemiksi esitetään seuraavia toimipisteitä:
  - Kangasalan Sahalahti
  - Tampereen Kämmenniemi
  - Ylöjärven Viljakkala (Elokaari)
- Lakkautettaviksi hammashoitoloiksi esitetään seuraavia hammashoitoloita:
  - Sastamalan Kiikoinen
  - Sastamalan Äetsä
  - Tampereen Kaukajärvi
  - Ylöjärven Kauraslampi

Pohjaehdotus liikkuvien palveluiden alueista

- Pohjaehdotus alueista, jonne palvelut tuotetaan liikkuvina palveluina sovittaviin tiloihin, ovat seuraavat:
  - Juupajoki
  - Kihniö
  - Ylöjärven Kuru
  - Pälkäneen Luopioinen
  - Sastamalan Mouhijärvi
  - Punkalaidun
  - Ruovesi

Pohjaehdotus suljettavista hammashoitoloista

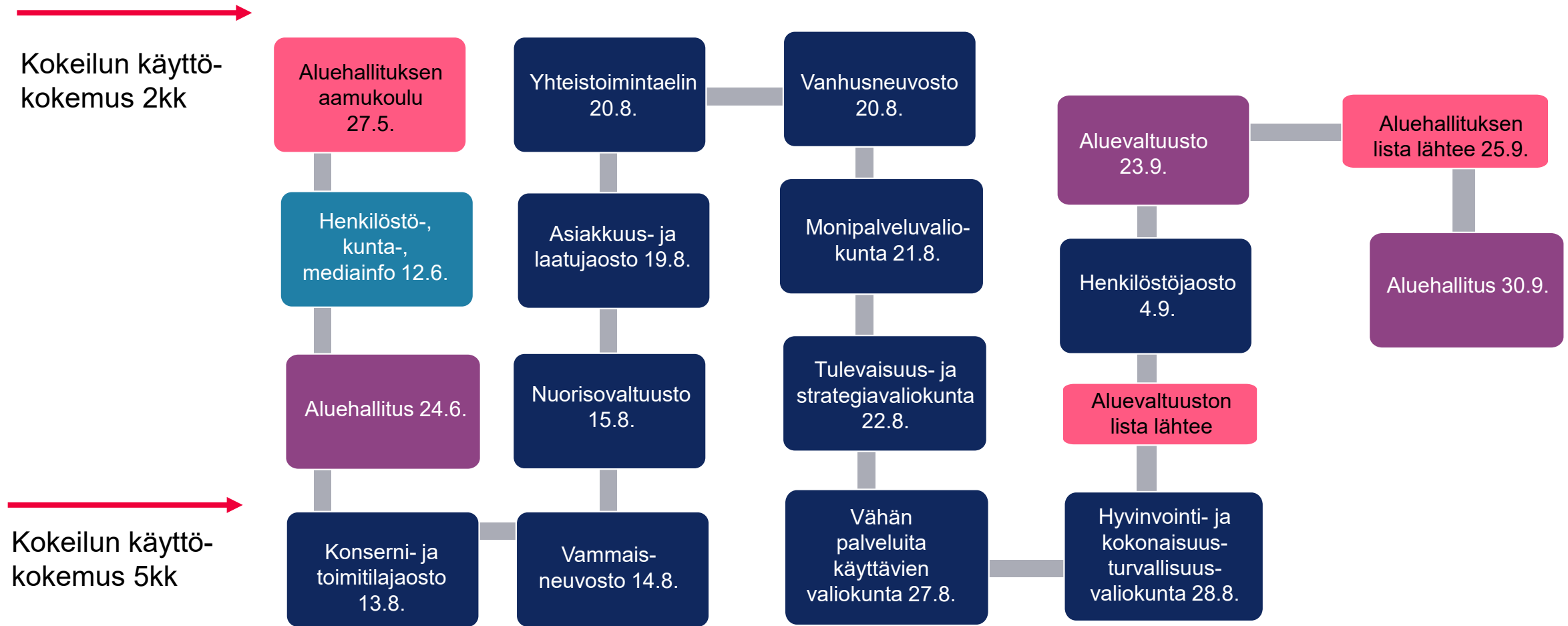
Seuraavat hammashoitolat esitetään suljettavaksi heti, kun toiminnan vaatimat tilat ovat järjestyneet:

- Kangasalan Suorama
- Nokian Kauppakatu
- Nokian Koskenmäki
- Tampereen Vuores
- Ylöjärven Vuorentausta

5. Päätöksenteon aikataulu

Kokousaikataulu palveluverkoston kuulemiskierrokselle

Asukastilaisuudet syksyllä 2024

- 19.8.2024 Ruovedellä klo 18
- 26.8.2024 Lempäälässä klo 18

- Asukaskysely verkossa ja toimipisteissä 24.6.-22.7.
- Mahdollisuus antaa palautetta pirha.fi -palautelomakkeella

